



САНА ОЛОХ

Цырантн цыцукун хакката

ХАБЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

От имени Правительства, Государственного Собрания (Ил Түмэн) Республики Саха (Якутия), Администрации Президента и Правительства Республики Саха (Якутия) поздравляю вас с общенациональным праздником – Днем Государственного флага Российской Федерации!

Семнадцать лет назад российский триколор стал государственным флагом России. Бело-сине-красный флаг стал символом единения, стремления к свободе, желания сохранить традиции государства.

День Российского флага – праздник, который призван объединить общество в вечных ценностях – патриотизме, любви к Родине. Международной авторитет, экономическое развитие страны начинается с уважения к ней и ее государственным символам – флагу, гербу, гимну.

Сегодня мы с гордостью смотрим на трехцветный стяг, который ассоциируется для каждого россиянина с могуществом и величием России. Именно под этим флагом наши соотечественники демонстрируют сегодня выдающиеся спортивные, научные и культурные достижения, гордо неся над головой этот символ достоинства России!

В. ШТЫРОВ,

Президент Республики Саха (Якутия).

РОССИЯ БЫЛААБЫН КҮНЭ!

Атырдах ыйын 22 күнүгөр сый аайы Россия былаарын күнэ бэлиттэр. Бу бырааһынык 1994 сыллаахха РФ Президентин ыйааһынан ыйырыллыбыта.

Урукку кэмнэртэн государство быһаары дьүүнүттэн садалаан форматтар тэбэ улаарыбын-таларыбын арай кыллар. Российскай Федерация быһаары бу государство эмблемэти (гербэни) уонна гимни кылты тэтигэ. Кэни түөрт муннуктаах үс дьүүнүнээх. Ханньк бэварар государство быһаарыны бэйэти таткуйдаан, аман оморор быраалтаах. Укүтөр быһаары донду ураты бэйэти, дьикити, кэни туттуута ола олууланаччы.

Россия үс дүүнүнз-
эх билаанар (манган,
халлаан күөх, кыһыл)
ылынар туһунан 2126
№-дөх ыйаахха устун
болуох туһунан билаһы
1993 сыл ахсынньыта
туһунан билаһынаа "2
"Россия государственной
кубулуйбута.



Бэлээнэ кэмгэ булаах дүүнүнэрэ тугу хэлсүүлэрин чогочу элгэтээр гылан баран, урут революция илгээгээр кэмнэртэ, манган-көгүл дүүнүнэ, халлаан күөх-Богородица, калһыл-соморлоһуу бэлэгэ динилэрэ.

Онон, жүнү аяраачылар, Россия былаарын жүнүмөн!

Улцуснут тэрилтэлэригээр

**ПРЕДПРИНИМАТЕЛЭРГЭ
ӨЙӨБҮЛ БААР БУОЛЛА**

Улдуспут киноа аныгы олох тэрихэни кун-туун сай-
дан илэр. Суолбут тулсар, санга объекттар дэндэйллэр,
техника дэлэйэр, тэрихтэлэр аһыллалар, маргын аһиар
тэлэй курдук үүнэн тахсалар. Бу барыта олохпут ирдэ-
бэйэ буолларда өбөөт, юни соһулар суох

Отгон бүтэнтүг нүэмэргэ сьрдатар тэрилтэм олох соругутаавьта тэрүттэмбел улууслутутар ачмьагый бизнес сайдылтын кивээ буолар. Кини директорьнан уопуттаах үлэһит, экономист идэлээх Нина Афанасьевна Макарова ананан үлэтин-хамнааһын сарлаата. Отгон билингги үйбэ олус наадалаах, туһалаах спешалиһьнан – юриһьтан эмээ олохтоох ыччат Айгалина Егоровна Пудова үлэлээн 3000.

Чурагчы улууһутар уоксайа 700-гэн тахса предприниматель (ИП, бааһынай хаһаайыстыба, ХЭО) баар. Бастакынан сайдыытыг саллаанан аты-эргин эйгэтэ буолар Калинин, арыях сылтаан ботороо тутуу, онорон таһаарар салаалар сайдан эрэллэр. Калинин 10-ча сыл устата предпринимательгэр общественной сөбүстөрүн Удэния Григорьевна Санжеева толзон-садылаан үлэлэтэ. Оттон баһылыг председателинэн Иннокентий Иванович Барашков табыллан, солбуйааччыларын С.Синицыны ("У Егора" маһыһын) уонна С.Н.Коркины (ПТО ХЭО) кытта бииргэ үлэһэн, аччыгыг бизнес сайдыытын жипин кытта Ыска сибэстөрүн үлэһир былааннаахтар.

Улууспут салалтала СР Предприимательство, туризмта уонна үлэлэх буолууну сайынары министрствотун кытта аччытый бизнес сайдыытын кэтин тэрийиэ өссө 2007 сыл сүтүннүтүгэр дуолабар түһэрсибитэр. Онтон ыам ыйын бүтүүтэ улууспут баһылыга С.И.Яковлев предприимательри кытта мунньахтаан, сүбэлээн, нэһилэр үлэлэрин-хамнастарын өлүүр, сүбэлэр-амаллар кэин тэриһиитин туһунан дыһал талаарбыта. Дьэ, ол күнтэн ыла туһааннаах министрство уонна "Туризм улууһа (оройуна)" МТ дыһалтатын ойөөһүнүнэн аччытый бизнес сайдыытын кэинэ үлэтин саҕалаабыта.

Кийн үлэлийн сүүн сыала-соруа — предпринимателд эргэ ниадаахх информацийыг (сокуон улс рый бильтэ, тигрдий, араас бонпууоохтарга субсидэи-амалары бигэрн (юридическай өггүнэй), бизнес-былаан сөгөрөллүрүтэр юмалейүү, сана сагилмаччы предпринимателдэргэ ийан-курдан, густаах суолларын булалларыг тирэх буулуу. Бигр талыннан этгээхх бу кийн предпринимателдэри олохтоох салалтаны бөбөбүрөөкөлөр органнары (санг

гиднадзор, Роспотребнадзор, налоговой инспекция, ветеринарный управление ода) калта сибээстиир тэрилтэ булуохтаах.

Предпринимателээр билигтэй хайрдах эрэ бэйлээр-бэйлээрйг үлэвир-хамсыр, социальнай өгтүнэн улахан харьсхала суох курдуктар, кун-түүн уларына-таларйа турар сокуомунан идэбхиллэри билбэнэ хаалаллар, кредит ылаалларыгар кнэс мэдэйдэри көрсөллөр – манна барьтыгар бу Киви үлэтэн сүүлгүн бууларгына улахан тирэ, дугда-хаха бүтүсхөхтөө.

Кийн үлэгнэгтэрэ Нина Афанасьевна уонна Айталына Егоровна ивэний өтгүтэр былааннара үгүс. Билигтін төһө даҕаны анал кабинеттара, үлэлвир усулуобуйалара суох буоллар, клиентэри кытта үлэни савалаабыттар. Социальный өтгүтүн камүскалэ суох нэбилэиннэ арангытар (инбэлвиртэр, байыаннай сулуспалаахтар, үлэтэ суохтар), 18-тан 35-гэр дьэри саастаах ыччаттарга, саҥа савалааччы (1-2 сыл) предпринимателлэргэ Кийн үлэгнэгтэрэ босхо консультацины биэрэллэрин, араас курстарга үөрэттэриэхтэрин собун ийиттөөрүллэр. Холобур, бу дьыл балаҕан ыйыгар Кийн "Бизнес-оскула" дьин эбил үөрөхтөдүн государствений тарьиттэтин кытта уопсай субсидия Чурапчыга "Основы предпринимательской деятельности" дьин темаҥа анал курсу ыттарга былаанньыр, баҕалаахтартан сайабылаанна хомуйа ололор (аадырыстара: Чурапчы сэлэинньэтин, Ленэи уулуссатын, 41, 36 каб. Тел: 41-871). Б курсу бүтэрбилтэр конкурсу кыттан предпринимательство эйгэтэигэр бастаки хардыһыны оһороллорутар субсидия ылар ылахтандаллар эбит.

Кэлэр өгүүтүр араас интэринэйзийн темаларга анал курстар ыгталлалларга былаантга баар обит. Бу курстар үе түһүмэххэ арахсаллар: базовый, дүринтээн үөрөтүө уонна анал хайысханан (отраслевой). Ойон сана саралааччылар эрэ буолбачча, улэли-хамныы сымдылар предпринимательэр билиилэрин байытар ынахтаахтар. Үлэттөн куттаммат, сонун идеялардаах, сана дьыаланы арыйан бадалаах дьонго олус үчүйдэй ынах бэриллэбиэт.

Сайды-улаах дойдударга предпринимательство салгата олус кизин эйгени хабаң, үлэ-хамнас хорутуулаахтык барар. Биһиги даһаны дойдубуттар ол дуораана биллэн эржэр – государство өттүттэн өйбүлэ улаатта, сайдар кыаһа көрдө.

Галина ПОЛУСКИНА.



“Россельхозбанк” сонуннара

“Россельхозбанк” бурдук атыялаһылыгытар быйыл 36,1 млрд. салкуобайы кредит бизэргэ былаанһанар. Баан кэпсээн көрөр сәбитэ маньык кредиттэһин усуллубуһыгытар сөбүлөстө уонна 2008 сыллаары үүнүү бурдукка 36 айга болдьоон бурдугу мэккэһэ тынан (залог) кредит бизэргэ дьин быһаарда. Манна булгуччулаах страхование хайан да мөдүһэр.

2008 сэл бүтэгийг дээр "Россельхозбанк" кредит-
ний портфелын 450 млрд солхуобайга тийш үрдэгэр
благамнаах.

Сыл бастагы агаарыгар "АПК сайдыыта" национальнай бырайыагы өйөөхүннэ үтүс кредити бэйэрбитэ. Ол түмүтүнэн баан кредиттэй портфелэ 360,2 млрд солкуобайга тийибит. Бу көрдөрүү 2008 сыл тохсунуу 1 күнүнээри көрдөрүүттөн 67,6 млрд солкуобайынан үрдүк. Уопсайынан сыл бастагы агаарыгар кредиттэрин 20%-ыан үрдэбит.

АПК сайдылгытар (тыл хаһаайыстыбатылар техниканы, оборудованины ылыгы, сайылыктары, фермалары тутууга ода.) кредит бизрэгэ сыл анарытар "Россельхозбанк" 77,4 тыһыынча дуоҕабары түһэристэ.

Бу да иһин государство "Россельхозбанкны" өйөөһүнүн уставной капиталын 31,5 млрд солгубайыһын үрдэтэргэ быһаарбыт. "Россельхозбанк" 2000 сыллаахха тэриллибитэ. Кини 100 % акцията РФ федеральный исуушествоны сайайар. Федеральная агентстволор сылдар. Бу баан Россия саамай бөдөҥ бааншарыттан биридэстэринэн бучулар.

Мангь таһынан баан телебур картошкаларын үлэ-кэллэрин эрэр. Вилангги кээнэ 30 фишмал маньык картошканын үлэлэлэргэ борубаланаар. Сыл бүтэһингэр 100 тыһ. картошка туттууга кээһорин септэлэргэ сананаллар.

"Россельхозбанк" ААО көрөр-истэр, кэпир Сибирь атырдык ийин 15 күнүтэр буолбут муһнааха председателин РФ вице-премьерин Виктор Зубкову талла. Онтон киири солбуйааччытынан РФ Тыйыны хаһаайыстыбатын министро Алексей Гордеев аһанна. Мань таһынан муһнааха баан сыл бастакы атырынаар үлтин сөптөөрдүн, үчүтэйөөк сыналалатылар. "Россельхозбанк" бары көрдүрүүлэро үрдүк буоланиир баан бөйүтүн үбө 8 % үрдүкөт (51,9 млрд солк.)

Бу мунъахха мань тэгэ Душанбе куорана (Таджикистан) "Россельхозбанк" представителствотын арыярга лизн быһаарыллыбыт.

ЭЙИИЛ "ЭРЭЛГЭ" КӨРСҮӨХХЭ ДИЭРИ, КҮНДҮ ОБОЛОР!

Биһиги оскуолабыт обо сайынны сынньалантын тэрийингэ сылтаа былааннаах үлэни бытар. 1980 сыллаахха аан маһнай үлэ уонна сынньалан лаабыра аһыллыбыт, оболор окко уонна кирпиһчэ үктээһинигэр үлэлээбиттэр. 1984 сылтан лаабыр үлэтин хайысхата кэргэн сайынны үлэ холбоһуктара буолан үлэлээбит. Сайын устата оболор окко, күрүү тутуутугар уонна сайылыкка ыанньыксытынан үлэтир буолбуттар. 2000 сылтан лаабыр предметнай үөрэхтээһингэ киирбита. Араас предметтар сайынны үөрэтинни, практиканы тэрийбиттэрэ.



Намнаагы колледжа.

Предметнай үөрэхтээһингэ эбии 2001 сылтан ыла биһиги, эдэр худуһунньуктар, сайынны кэрэ айылҕаны уруһуйдуурга үөрэтэр сыаллаах, пленэртэ тахсар буолбуппут. Нонүө сылтан биһиги лаабырыт художественнай сезонугар улуустан уруһуйдуур дьоруудаах оҕолору түмэн дьарыктааһынны саҕалаабыһыт. Бэйэбит оскуолабыт уруһуй хайысхатыгар үөрөкүр оҕолорбутун республикабыт араас улуустарын айылҕатын, културатын уретын кытары билиһиннэрэр сыаллаах, атын улуустарга ыстап пленэрдэтэбит. Ол курдук, эдэр худуһунньуктарбыт Таатта, Мэнэ-Хангала, Уус-Алдан, Нам улуустарын кэрийэн көрдүлэр, үөрөнүлэр. 2006 сылтан лаабырыт республика үрдүнэн оҕолору хомуйан дьарыктыдыбыт. Уруһуйдуутар үлэбит сүрүн хайысхалар: көрөн олорон айылҕаны уруһуйдуурга уһууу, айар мастарыскайдарга үөрэтии, доруобуйаны бөрүлөтүүгэ үлэлээһин, экскурсиялары, уус-уран конкурстары тэрийи, аралдытар-тематическай маһаллары ыһыты.

Үлэ түмүгэ сылтаа улуустары үөрэх салаатыгар ол-



Оҕолор үлэлэрин быһасталарга.

чуоттанар. Сайынны сынньаланты тэрийиңгэ биһиги лаабырыт 1999 с. республикага эйикс, 2000 с. маһнай-гы, 2003 с. ийикс, 2005, 2006, 2007 сс. маһнайгы кизетэ буолбуппут.

Бэйэбит оҕолорбутун үөрөһүгэ солун сүүрээһингэ быһылы пленэр буолар. Оҕолорбут И.Е.Винокуров аатынан Намнаагы технология уонна дизайн педагогическай колледжын студенттарын кытары пленэрдээн кэллэлэр. Оҕолор студенттары кытта уолсайга олордулар, колледж преподавателлэригэр үөрөнүлэр.

Бэйэбит лаабырыттар улуус араас нэһиликтэригэр оҕолор кэлэн дьарыктанналар. Быһылы үөрэтин сүрүн уратытынан оҕо оҕо үөрэһигэ буолла. Ол курдук, нэһилик, улуус норуотун маастара, Герой-ийэ И.А.Повомарева, республика уус-уран оҕолуктары маастара, маастар-педагог Е.Т.Миронова быһасталарын кытары тэһгэ АГИКИ 1 курсун ситиһилээхтик түмүктээбит оскуолабыт ылуускыта.

Кылаана Игнатьева, оскуола 8-с кылааһын бүтэрбит "Юный кутюрье" аат хаһайына А.Захаров моделларын оҕолор көрдүлэр. Маны таһынан, 4-с кылааһын бүтэрбит Д.Ноева оҕуруонан тийиңгэ олус илгэрэһинэй маастар-кылаас ыһта.

Лаабырга сынньаммыт Ира Васильева (Чакыр орто оскуолатын 8-с кылааһын бүтэрбит) бэйэтин санаатын маһык үлэстэр: "Сайын сылааһа, оҕо-аймах үөрэрэ-күлэрэ олус үчүгэй! Саамай умнуллубат уон күммү Кытаанах нэһиликкэр, Хочуута алаһытар турар "Эрэл" лаабырга атаардым. Лаабырыт салтына олус сибиһэй, айылҕата олус кыраһыабай! Лаабырга художественнай уонна литературнай сезон оҕолоро бары биһигэ сырыттыбыт. Мин художественнайга сырыттым. Уччуталларбыт Евдоким Тимофеевна, Любовь Ивановна айылҕаны араас техниканы уруһуйдуурга, араас оҕолуктары айан оҕорорго үөрөттүлэр. Поварбыт Ольга Павловна күн аайы миннигэ, сылаас аһынан аһатта. Биһиги сезонмуттар оҕолор Кытаанахтан, Сылантан, Чакыртан, Мындаҕарайыттан сырыттылар. Күн аайы араас илгэрэһинэй дьаһаллар ыһтылыһылар. Ол курдук, "Мистер и мисс лагеря", прическа, макияж, боди-арт оҕорууттар күрөхтэһилэр ыһтылыһылар. Саамай умнуллубат түгүннэрим: оҕолору кытары билиһини, күн аайы сөгүөлээһин, эһтээх күлүгэ сылдыһы, күрөхтэһилэр. Мин манна олус элбэх санамы билим. Саша, Настя, Дуня дим сана дьүөгэлэрдэһим. Оҕолорго сайынны олус үчүгэйдик атааралларыгар баҕарабын. Оҕон ээи сайынны туһалаахтык аһта дим аһтыһым. Эһиэх өссө кэлбит кийи дим санаатым."

Түгүннээн туһанан, оскуола администрациялар, чуолан директорулар Ирина Павловна, начальнигыттар Александр Григорьевичка барҕа махталытын тирдэбит. Бу күр-



Кылаана Игнатьева быһасталарын көрдөрөр.



Айар мастарыскай үлэ.



Айылҕа кустуулара (исорсун) Д.Саввин (Мындаҕарайы) оҕолуута.

дук сылтаа үлэһит-хамсыа тур, биһиги ниниңгэ эрэл-биг, биһиги "Эрэл" лаабырыт! Эһиһ күрөсүөххэ диэри, күндү оболор!

Е.Т. МИРОНОВА,
үөрөһүрүн туйуна, маастар-педагог,
республика уус-уран
оҕолуктары маастара,
Кытаанах нэһиликэ.

Нэһиликтэн сонун

ҮТҮӨ ДЫАЛАНЫ ОҔОРОЛЛОР

Сылан нэһиликэ. Улуус даҕа буоллар, кырдыа бар-быт кийиңгэ элбэхтик бары-кэли кыайтарбат. Дойду-бар тийиңгэ сырыттым. Бу кэмгэ сир аайы ол үлэтин күргүөһүөххэ кэмэ буолан, бөһүөлөктөргө окко үлэлээбэт илдьи-аҕа оҕоньор, эмээхсин дьэ эргин бааллар.

Түһэр айыһтарбар кыһалык сөһө тийиһитим, тула уу-чууму эгэ. Таһырыа сылаан илдьиһитим хаһа эрө сүтэ, өтүгэ тыһа иһиллэр. "Ким дьэ дуу, туох дуу туттар буолаарай?" — дим бэлтыһыттан ыйыттым. "Ээ, дьэ баран көрөөр, ити ээи оҕоньотторум, тутуу үлэһиттэрэ", — дигэ Клара Васильевна Макарова.

Сарсыарда 9 чаас ааһытта тутуу тыһыһ дьэки ха-амтым. Баһаан быһыр мин локомотива үлэһит сылаан маһыһ хайыһтарбыт 1955 сыллаах кулуубум кэллэ. Уйа-аһара сулууспалаан баран көтүлүбүт, ол таһыгар саһа кулууп тутуллубут. Оҕон салты, сахалы мутуктан балаһи тута сылдьар дьонно кэһиһэ түстүм. Көрө түспүтүм, арай быһыр биһигэ үөрөһүт, оһиһообут, үлэлээбит дьоннорум буолан таһыһтар.

Дьэ, бу өһиһэхтэрий? Баһаан билэһкэ.

Пермиков Николай Николаевич — 80-тан таһса саас-

таах, уруккута колхоз, совхоз тутуутун үлэһитэ, өр сыл-ларга трактористабыт. Сылан биһр бастакы механизатор. Кийи бу балаһаны маастардаан, айан-кэрдэн үлэ-лэтэр эбит.

Билиһен Борис Пахомович — өр кэмнэргэ биһиһады-иртэн саһаан, салайар үлэ араас кэрдиһторин аһыт кийи, сельсовет иһолхотун председател, партком се-ретара, элбөх общественнай үлэһити толорбут нэһилик, улуус Бочуоттаах гражданина, республика Бочуоттаах ветерана. Борис Пахомович ити көтүлүбүт эргэ кулууп-ка баһаанан комсомольскай сыбайыһы оҕорбутун, оһиһо сылдыһыт тэрийиһит кийи буолаһыһи үчүгэйдик ойдүбүм. Кийи бу тутуллар балаһиһа, "сорук болтур уолбун" дим ааттанан үлэһиһи сылдьар, саһа 75 буо-лаһа.

Макаров Афанасий Васильевич — 1954 сылтан үчүгэйдик билиһи. Оҕолорго мин "старший машинист электростанции" дим иһиһи ыһан үлэһиттэр кийи ко-чегарынан локомотива биһигэ үлэлээбит. Кийи трак-торист буолбута, Улэ Кыһыл Знамита орден кавалера. Билиһи 70-тан үһэ саастаах бочуоттаах үлэһит.

Моисеев Григорий Иванович — эһиһ биһигэ оһи-һообут, үлэлээбит кийи. Колхоз саһа, Елүөхүмэттэри электромонтер үөрөһүн бүтэрэн барг уһун кэмгэ элект-ромеханиһиһан колхозка, совхозка үлэһиттэ. Сылан нэһиликкэр бастакы электро-уоту кийиһиңгэ нэһилик бары учаһастарыгар кийи биһиги биһигэ сылаан үлэ-лээбиттэ. Эһиһ 70-тан таһыһыт, нэһиликкэр элбөү оҕорбут, үлэлээбит кийи.

Дьэ, бу түөрт оҕоньор, ветераннар, пенсионердар сө-биһтэрин председателэ Клара Васильевна Макарова быһаһы салалтатынан Арчы балаһаны тута, үлэһи-хамсы сылдыһаллар. Билиһен турар, манна нэһилик баһыһа Иван Константинович сүбүтэ-амата, көмөтө баара чуолкай. Маастара дьиллэрин таһыгар кэлэн сытар. Бу дьэ билиһен турар, ветераннар бас биһигэ дьиллэрэ бу-олар. Арчылаһыһы, кырдыаһтары муһыһан кийиһтэр, үөрэр-көтөр, үтүө дьылаа кийиһ буолара чуолкай.

Оһиһ айыһтарым, Ытык кырдыаһтар үтүөкэн ды-аһыһи оҕоро, тута, үөрө-көтө сылдыһаларыттан көрөн үөрэи уонна аһыһан кийиһ. Оһиһ баһараһиһи, бу үтүө дьыаланы оҕорор нэһилик кийи туттар ытык кыр-дыаһтарыһи тутуута үүнэрэдэр кийиһиһи үөрдэ-көтүтэ туруохтун!

А. МАКАРОВ

Понедельник, 25 августа	Вторник, 26 августа	Среда, 27 августа	Четверг, 28 августа	Пятница, 29 августа	Суббота, 30 августа	Воскресенье, 31 августа
05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить. 15.20 Т/с "Огонь любви" 16.10 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Жди меня 19.10 Т/с "След" 20.00 Т/с "Монтекристо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Последняя репродукция" 22.30 На ночь глядя 23.20 Т/с "Абсолютная власть" 00.10 Д/с "Семь поколений рок-н-ролла" 01.00 Т/с "Офис" 01.30 Х/ф "Новая Франция" 03.50 Д/ф "Зверь Ты мне, я тебе"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.10 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить. 15.20 Т/с "Огонь любви" 16.10 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.10 Т/с "След" 20.00 Т/с "Монтекристо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Последняя репродукция" 22.30 На ночь глядя 23.20 Т/с "Абсолютная власть" 00.10 Т/с "Калифорния" 00.40 Т/с "Офис" 01.10 Х/ф "Величайшая из игр" 03.20 Т/с "Жизнь под ногами"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.30 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить. 15.20 Т/с "Огонь любви" 16.10 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.10 Т/с "След" 20.00 Т/с "Монтекристо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Последняя репродукция" 22.30 На ночь глядя 23.10 Т/с "Абсолютная власть" 00.00 Т/с "Калифорния" 00.30 Т/с "Офис" 01.00 Д/ф "Премия Кандинского" 01.30 Х/ф "Летний дождь" 03.40 Т/с "Жизнь под ногами"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20, 04.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить. 15.20 Т/с "Огонь любви" 16.10 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.10 Т/с "След" 20.00 Т/с "Монтекристо" 21.00 Время 21.30 Т/с "Последняя репродукция" 22.30 Д/ф 23.30 Т/с "Абсолютная власть" 00.20 Т/с "Калифорния" 00.50 Т/с "Офис" 01.20 Х/ф "Горячие новости"	05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости 09.05 Малахов + 10.20 Модный приговор 11.20 Контрольная закупка 12.20 Т/с "Агент национальной безопасности" 13.20 Детективы 14.00 Другие новости 14.20 Понять. Простить. 15.20 Т/с "Огонь любви" 16.10 Давай поженимся! 17.00 Федеральный судья 18.20 Пусть говорят 19.00 Поле чудес 20.00 Т/с "Монтекристо" 21.00 Время 21.25 Пять звезд. Интервидение 23.10 Х/ф "Белые цыпленки" 01.10 Х/ф "Сорокалетний дождь" 03.20 Х/ф "Невероятное путешествие"	05.00 Х/ф "Ложный папа" 06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 Х/ф "Ложный папа" 06.40 Х/ф "Вас ожидает гражданка Никанорова" 08.20 Илья, гармонь любимая 09.00 Слово пастыря 09.10 Здоровье 10.20 "Смак" 11.00 "Александр Эбруев. Мелта одинокой женщины" 12.10 "Жара на полюсе холода" 13.10 "Магия десяти" 14.10 Х/ф "От 180 и выше" 16.20 Х/ф "Танго любви" 18.00 Вечерние новости 18.10 "Загадки" 19.10 "Можешь? Спой!" 20.00 "Любовь Полищуку. Последние 24 часа" 21.00 Время 21.20 "Пять звезд". Интервидение 23.10 Футбол. XX тур. "Локомотив - ЦСКА" 01.10 Х/ф "Гордость и предубеждение" 03.30 Х/ф "Зазубренное лезвие"	05.40 Х/ф "Годен к нестройной" 06.00, 10.00, 12.00 Новости 06.10 Х/ф "Годен к нестройной" 07.10 Х/ф "Потапов, к доске!" 09.00 Слушай Опизне 09.30 "История из будущего" 10.10 "Непутевые заметки" 10.30 Пока все дома 11.20 "Фазенда" 12.10 "Бермудский треугольник" 13.10 "Магия десяти" 14.10 Х/ф "Верные друзья" 16.00 Х/ф "Близнецы" 18.00 Вечерние новости 18.10 Д/ф 19.10 Х/ф "Без особых примет" 21.00 Время 21.20 Международный конкурс молодых исполнителей "Пять звезд". Интервидение 23.10 Х/ф "Маска Зорро" 01.40 Х/ф "Знаки" 03.40 Х/ф "Летние приключения"
05.00 "Доброе утро, Россия!" (В 07.07 и 07.35 "Вести-Саха") 08.55 Х/ф "Белый холст" 10.45, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 ВЕСТИ 11.20, 14.20, 17.30, 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ 11.40 м/ф "Ну, погоди!" 12.20, 14.40 т/ф "Три полурации" 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.05 т/с "Женщина без прошлого" 19.00 т/с "Родные люди" 20.50 "Спокойной ночи, малыши!" 21.00 РУССКАЯ СЕРИЯ, т/с "Колдовская любовь" 22.00 т/с "Осенний детектив" 22.55 Премьера. "Городок" 23.50 "ВЕСТИ+" 00.10 "Честный детектив" 00.40 т/с "Торжественный Викторина"	05.00 "Доброе утро, Россия!" (В 07.07 и 07.35 "Вести-Саха") 08.55 Х/ф "Белый холст" 10.45, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 ВЕСТИ 11.20, 14.20, 17.30, 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ 11.40 м/ф "Ну, погоди!" 12.20, 14.40 т/ф "Три полурации" 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.05 т/с "Женщина без прошлого" 19.00 т/с "Родные люди" 20.50 "Спокойной ночи, малыши!" 21.00 РУССКАЯ СЕРИЯ, т/с "Колдовская любовь" 22.00 т/с "Осенний детектив" 22.55 Премьера. "Городок" 23.50 "ВЕСТИ+" 00.10 Х/ф "Секретель на свадьбе" 00.40 "Юности" Кинофестиваль в Лондоне	05.00 "Доброе утро, Россия!" (В 07.07 и 07.35 "Вести-Саха") 08.55 Х/ф "Белый холст" 10.45, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 ВЕСТИ 11.20, 14.20, 17.30, 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ 11.40 м/ф "Ну, погоди!" 12.20, 14.40 т/ф "Три полурации" 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.05 т/с "Женщина без прошлого" 19.00 т/с "Родные люди" 20.50 "Спокойной ночи, малыши!" 21.00 РУССКАЯ СЕРИЯ, т/с "Колдовская любовь" 22.00 т/с "Осенний детектив" 22.55 Премьера. "Городок" 23.50 "ВЕСТИ+" 00.10 Х/ф "Секретель на свадьбе" 00.40 "Юности" Кинофестиваль в Лондоне	05.00 "Доброе утро, Россия!" (В 07.07 и 07.35 "Вести-Саха") 08.55 Х/ф "Белый холст" 10.45, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 ВЕСТИ 11.20, 14.20, 17.30, 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ 11.40 м/ф "Ну, погоди!" 12.20, 14.40 т/ф "Три полурации" 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.05 т/с "Женщина без прошлого" 19.00 т/с "Родные люди" 20.50 "Спокойной ночи, малыши!" 21.00 РУССКАЯ СЕРИЯ, т/с "Колдовская любовь" 22.00 т/с "Осенний детектив" 22.55 Премьера. "Городок" 23.50 "ВЕСТИ+" 00.10 Х/ф "Секретель на свадьбе" 00.40 "Юности" Кинофестиваль в Лондоне	05.00 "Доброе утро, Россия!" (В 07.07 и 07.35 "Вести-Саха") 08.55 Х/ф "Белый холст" 10.45, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 ВЕСТИ 11.20, 14.20, 17.30, 20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ 11.40 м/ф "Ну, погоди!" 12.20, 14.40 т/ф "Три полурации" 16.30 "Кулагин и партнеры" 18.05 т/с "Женщина без прошлого" 19.00 т/с "Родные люди" 20.50 "Спокойной ночи, малыши!" 21.00 РУССКАЯ СЕРИЯ, т/с "Колдовская любовь" 22.00 т/с "Осенний детектив" 22.55 Премьера. "Городок" 23.50 "ВЕСТИ+" 00.10 Х/ф "Секретель на свадьбе" 00.40 "Юности" Кинофестиваль в Лондоне	04.25 Футбол. Супер кубок УЕФА. "Зенит (Россия) - Манчестер Юнайтед" 07.00 "Студия здоровья" 07.30 "Сельский час" 08.00, 11.00, 14.00, 20.00 Вести 08.10, 11.10, 14.20 Местное время 08.20 "Военная программа" 08.45 "Субботник" 09.20 Лия Ахеджакова, Максим Коновалов и Дарья Дроздовская 11.20 "Формула власти" 11.50 "Очевидное - невероятное" 12.20 Х/ф "Одинокий предстает обществу" 14.30 Алия Дитковская, Олег Гушин 16.10 Премьера "Смешные разрешаются" 18.05 "Субботный вечер" 20.20 Наталья Вдовина, Владимир 22.00 Джеймс Бонд 00.50 Х/ф "Хоттабыч"	05.50 Детектив "Расследование" 07.00 "Вокруг света" 07.55 "Сам себе режиссер" 08.45 "Утренняя почта" 09.20 Х/ф "Лавка чудес" 11.00, 14.00, 20.00 Вести 11.10, 14.20 Местное время 11.50 "Городок" Дайджест 12.55 "Сто к одному" 13.15 Премьера. "Последний звонок" Нестера Петровна, Михаил Коновалов 14.30 "Аншлаг и компания" 16.25 Х/ф "Нежный Барс" 20.20 Сделано в России. Премьера. 22.05 Х/ф "Инди" 00.00 "Сто причин для смеха" Семен Альтов 00.30 Х/ф "Ударная сила"
19.00 "Путь к здоровью" 19.30 "Саха Сирэ-Якутия" 19.55 "Улуус" программа кардьер: Чурапчытаабы филиал 20.25 "Сарыал": "Деревенка моя" 21.55 IV MCI "Дети Азии". Спортивные танцы. Финал 22.45 "Саха Сирэ-Якутия". Информационная программа До 23.05	19.00 "Олоххо эйгэ" 19.30 "Саха Сирэ-Якутия" 19.55 Программа "Улуус" показывает: Томпонский филиал 20.25 "Эрчимтэ" 20.45 "Реальный шаг" 21.05 "Стратегия республики" 21.35 IV MCI "Дети Азии". Баскетбол. Индия - Кыргызстан 22.50 "Саха Сирэ-Якутия". До 23.10	19.00 "Служба 02" 19.30 "Саха Сирэ-Якутия" 19.55 "Улуус" программа кардьер: Булуутэди филиал 20.25 "Көмүскөл" 20.55 "Аламта" киниз сүрөттөнүт (Таатта ТВ) 21.15 IV MCI "Дети Азии". Бокс. Финал 22.45 "Саха Сирэ-Якутия". Информационная программа До 23.05	19.00 "Ымылаах ырыагыттар. Аскалон Павлов" 19.30 "Саха Сирэ-Якутия" 19.55 Программа "Улуус" показывает: Ленский филиал 20.25 "Высокое напряжение" 21.00 "Реальный шаг" 21.15 IV MCI "Дети Азии". Вольная борьба. Финал 22.45 "Саха Сирэ-Якутия". До 23.05	19.00 "Правоведь" 19.30 "Саха Сирэ-Якутия" 19.55 "Улуус" программа кардьер: Намнаабы филиал 20.25 "Вестник образования" 21.10 "Аал - Луук мас": Абый номохторо. 21.40 IV MCI "Дети Азии". Художественная гимнастика 22.40 "Саха Сирэ-Якутия". До 23.00	19.00 "Муниципалитет" 19.30 "Якутия. День за днем" 19.55 "Истинный мир" 20.45 "Тэтич" 21.10 "Жизнь дикой природы". Документальный сериал 21.15 IV MCI "Дети Азии". Дзюдо. Финал 22.40 "Якутия. День за днем". До 23.00	19.00 ДТРА "Полярная звезда" 20.00 "Плазтилин" 20.15 "Живые голоса войны" 20.45 "Реальный шаг" 21.05 "Элэидада рок-2008" 22.00 IV MCI "Дети Азии". Баскетбол. Индия - Приморский край До 23.05

Суба холбукаата

Наадалаах сыыппаралар

Дьахтар таҥаһа	40	42	44	46	48	50
Россия размера	36	38	40	42	44	46
Европа размера	8	10	12	14	16	18
Англия размера	6	8	10	12	14	16
Америка размера	XS	S	M	L	XL	XL
Буукубанан размер	XS	S	M	L	XL	XL
Эр киһи таҥаһа	44	46	48	50	52	54
Россия размера	44	46	48	50	52	54
Европа размера	34	36	38	40	42	44
Англия размера	34	36	38	40	42	44
Америка размера	XS	S	M	L	XL	XL
Буукубанан размер	XS	S	M	L	XL	XL
Бэргэһэ	XS	S	M	L	XL	XL
Буукубанан размер	56	58	60	62		
Төбө эргитирэ	54					

Кэтэх хаһаайыстыбаҕа көмө

Сааһыары сорох сүөһү ыран, дүдүэйдэн барар. Оннук сүөһүнү быһар манньык уоталлар эбит. үчүтэй хаачыстыбаалаах от биэрэртэн ураты, уу оннугар орсунуой бурдуктан онгоһуллубут утары иһардаллар. Бурдугу иһи уунан буһараллар, онтон сылаас уунан убаталлар.

Өссө манньык убайас эмт көмөлөһүүн сөп: ыстакаан 1/4 хатын дүөгэскэ 5 сибидэй сымыггыт уонна 3 остоһобуой ньуоска селитраны булкуйаллар.

Ынах уулааһын билэр биэр иһтэрэһинэй ньыма баар. Ынаһынан баран үтүктүтэн биэр хааптыла үтү ылан ыстакааннаах ыраас уута сүүрдөбүт. Уута суох ынах үтүэ тутатына ууну кытта булкуйаллар, ууну болоордор. Оттон уулаах ынах үтүэ ыстакаан тутар тугар, онтон дэ булкуйаллар. Уулаах ынах үтүктэр албах салын үөскүүр, ол иһин ууну кытта тутатына булкуйаллар.

Күллэринньик

Биллэрин

18-тан 27-гэр дьэри саастаах уолаттары военкомат иһки сыллаах хотуту муораларынан круизка ынырар. Аһылыгынан, таҥаһынан бо-схо хааччылар.

Иккис дубль

Игирэ уолаттар военкоматка медицинскэй хамыһыһыаны бара сылдьаллар. Биридэрэ көрдөрөн бүтөн кэбиллэтигитин тахсыбытыгар иккис дубльгар:

- Хайа ылдылар дуо?
- Ээ суох, сыһыдылар.
- Оо, оччотутар өссө төгүл иһирэн таһыс эрэ, мин сыһынахтаныахпын сүрөрдүмүтүм.
- Сотору соҕо буолан баран уол кэбиллэтигитин тахсан баран этэр:
- Эйигин ылар буолулар.

Эдэр саллаат кэксир: "Калашников апта-маата тимиригитин, мастан уонна куртан онгоһул-лубут".

Музыка уроуга

Уол фортепианога онньуур. Арай ааны толгусуйдулар. Уол ааны астыта мындыра со-труднига турар, уолтан ыйытар:

- Соседтаргыт эрийэ сырытгылар - бу квартираҕа ханнык эрэ Бетховены сордууллар дьитилэр.

Учуутал ыраахтан көстөр

Уол аҕатынаан автобуһунан айаннаан иһэл-лөр. Уола этэр:

- Ол дьыдыа учуутал быһылаах,
- Төр иһинэ дэи санаатын?
- Оттон олорон иннинэ олбоһун бэрийэн көрдө.

Ыарыылаах музыка

Музыкальнай дьарыкка Чайковский "Куу-кула ыарыыта" дьэи музыкатын иһиттибит.

- Хайа, орлоор, бу музыка хайдарый, кэм кэпсий?
- Ылаан, санаарҕабылаах, - дьэи хардар-дылар.
- Оттон Борл:
- Өссө ыарыылаах дьахха сөп.

Сибээһин ээ

Роза түөрт саастаах Эбэтэ сүөһүтэ сэттэри сэмэ бэстэһиттү. Огу көрөн ыйытар:

- Эһийи бу тутуй?
- Сэмэ.
- Суох, бу тутуй?
- Сэмэ.
- Сибээһин ээ, бу тутуй дьаһын?

Манньык эмиз буолар

Авто-саппаас маҕаһыһытар:

- Эһиэхэ россияйскай массыналар саппаас-етара баар дуо?
- Туохха наадыаһын?
- Мм. 120-лээх тоһорлор, уонна өтүгэ.

Оруобуна

- Паапа, аҕст мийтин хаһан аҕалыттай?

- Олуһуу 10 күнүтэр.

- Оо, оруобуна төрөөбүт күммэр эбит дьэ.

Соҕуруу

Оля соҕуруу пааркаҕа сылдьан ыйытар:

- Маама, бу туох дьэи сүрүбүттүрүт?
- Холуултар манна аһымылар дьэи.
- Ону холуултар сатаан ааһаллар дуо?

Коргэнинг Ёгор Васильевич,
кыргызтарын Айталига, Прасковья,
кутулгүттэрин Семен, Михаил,
сизннэрин Вика, Егорка, Дамир.

1944 сыз күнүмүзгү Чуратчыга төггөрү көбөн калыптатра. Груня кыыс үөрөзүн Диринг оокулатыгар салраабыта. 7 кылааны бүтүрөн баран, Чуратчы педучилищетиыгар үөрөзүн ийэн, ыалдын үөрөзүн быраарга күнөлибизте. 20 саагыгар Мэнгэ-Ханаластан төртүттүк Скрябин Артем Тимофеевич ди-

Күндү ийбигт, эббигт, хос эббигт бүрүтүн тыландаах буолтуора.

Өрхлөхтө, сизингэрэ, нэс сизингэрэ.

Срок действия предложения – до появления новой или дополнительной информации

1999 с. куннаах МТЗ атыг алыг. Сын
исэлтэжээн Бэлээр тел: 28-381.

Күндү аарааччылар! Бу дыял хаалбыт түөрт ыйыгар балаан ыйыгтан сурутарга тизтайын! Редакцияга келэн суруйтарбыт дыялго босхо биир хайыат нүөмөрү! **Ылыгы аадырыспыт:** Карл-Маркс уул 26. Билэср тел: 41-265.

1999 г. кувиннах №13 атылышыбыз. Сы
исежүүлөгөн Бөлсөр тел: 28-381.

аах. хана Иванова Мария Ивановна унун
ыарехан ыарыынтан олохтон туорав-
ыгыыан ооллорутар, сиэнэиригэр, ай-

Автор сурултар этиглер санаа
редакция позициялар мэлден са-
тубатер буолбатах. Суруука
иһиллэр чачыллар
кырымтаастарыгар эппитини
санаа тус бэйлэ сыба.